

**FUŠ – Film u školi vam predstavlja film
MAMA, VOLIM TE**

Prosinac 2013.

Pripremila Željka Ferenčić, prof.

Izvorni naziv filma: *Mammu, es tevi milu*

Žanr: obiteljska drama

Trajanje filma: 83 minute

Zemlja i godina proizvodnje: Latvija, 2013.

Redatelj: Jānis Nords

Scenarij: Jānis Nords

Direktor fotografije: Tobias Datum

Glazba: Zoe Keating

Montaža: Tamara Meem

Kostimografija: Katrīna Liepa

Producenti: Alise Ģelze, Gatis Šmits

Glumci: Kristofers Konvalovs, Vita Vārpiņa, Matīss Livčāns, Indra Briķe, Haralds Barzdins, Dzeine Ungure, Baiba Neja

Foršpan: <http://www.youtube.com/watch?v=oxX1Yx0stts>

Službene stranice: <http://www.imdb.com/title/tt2434988/>

Uzrast: od V. do VIII. razreda OŠ

Korelacija s nastavnim predmetima: hrvatski jezik, medijska kultura

Kratki sadržaj:

Dvanaestogodišnji Raimonds je poput svojih vršnjaka prilično ćudljiv. Živi sa strogom i zahtjevnom majkom koja je ne samo preopterećena brojnim poslovnim obvezama, već i skriva vezu s novim dečkom zbog čega je često nema kod kuće. Raimonds se pak trudi svirati saksofon u lokalnoj glazbenoj školi koju pohađa. Ostatak vremena krati s problematičnim Peterisom u kojem pronalazi uzbudljivo društvo. Budući da je Peterisova majka čistačica, dvojica dječaka kradomice dolaze do ključeva skupocjenog stana, sve samo kako bi nabijali gas Vespe u tamošnjoj dnevnoj sobi.

Prepušten sam sebi i na vrhuncu adolescencije, Raimonds uskoro upada u neprilike. Dobiva disciplinsku opasku školske pedagoginje, ali i ostaje bez saksofona čime je njegov dugo očekivani koncert doveden u pitanje. Djelujući najboljom namjerom da se ne posvađa s majkom, Raimonds gradi jednu laž na vrh druge, postupno svjedočeći kako se sve to pretvara

u lavinu strašnih događaja - bježanje od kuće, krađu, sukob s policijom, izdaju prijatelja i konačno, drobljenje svakih očekivanja njegove majke. Suočivši se s pravom životnom dramom i tajanstvenim svijetom odraslih, Raimonds na koncu shvaća kako bježanje od pogrešaka i odgovornosti može izazvati samo više štete.

O redatelju:

Janis Nords (1983), studirao je režiju na britanskoj filmskoj i televizijskoj akademiji. Nakon što je intenzivno radio kao asistent na brojnim latvijskim filmovima i reklamama, 2008. godine snimio je prvijenac *Amater* koji je osvojio nagradu za najbolji debi na Latvijskom filmskom festivalu. *Mama, volim te* njegov je drugi dugometražni film, a treba spomenuti još dva kratka naslova nastala u međuvremenu – *Freedom Day* iz 2010. i *Au revoir Monkeys* iz 2011. godine. Zanimljivo je da je Nords gotovo propustio priliku da postane redateljem. Naime, studirao je matematiku i financije, međutim, blizu fakulteta nalazila se filmoteka koja je, na svu sreću, presudila njegovoj daljnjoj karijeri.

Prilikom pisanja scenarija za *Mama, volim te*, Nords je često posuđivao iz vlastitog djetinjstva. Naime, njegov je otac bio kapetan, stoga je odrastao s majkom koja je od njega očekivala da se ponaša poput odraslih, poput Raimondsove majke u filmu, što je po njemu čista katastrofa.

"Kažu da strah ima velike oči kad si dijete. Lako i bezopasno prikrivanje s početka, kasnije uglavnom završi kao teret... Savjest je također važan aspekt filma. Mi odrasli, često očekujemo od djece da djeluju u skladu s moralom ili onim što mi doživljavamo kao mirnom savješću. No, savjest je složena emocionalna inteligencija koja se dugo uči, nerijetko kroz teška iskustva. *Mama, volim te* je jedno takvo iskustvo. Iako je Raimonds suočen s moralnom dilemom - da postupa nečasno i pobjegne od kazne ili da kaže istinu i suoči se s zazorom - pokušao sam izbjeći to da mog protagonista učim moralnim lekcijama. Umjesto toga sam htio prikazati dijete koje je bačeno u najluđe okolnosti i suočeno s teškim izborima, te u tome uspijeva zadržati ljudskost i steći savjest. Drugim riječima dijete koje odrasta."

- Janis Nords, redatelj

Nagrade:

Film je ove godine osvojio brojne nagrade na međunarodnim filmskim festivalima za djecu, uključujući Grand Prix za najbolji dječji film u Berlinu, potom nagradu žirija u Los Angelesu, nagradu za scenarij u Kopenhagenu (Buster) i Minsku (Listapadzik), te nagradu za najbolji film u Tel Avivu. Pohvale je zaradio i na češkom Zlin Film Festivalu gdje je osvojio nagradu ECFA-e, Europskog udruženja dječjeg filma i filmova za djecu. I konačno, *Mama, volim te* je latvijski kandidat za Oscara 2014. u kategoriji najboljeg stranog filma.

"Jedna mala laž može promijeniti sve, jer je često potrebna još veća laž kako bi stvar ostala neotkrivena... Film nas je duboko dirnuo, jer nam daje uvid u unutrašnji sukob dječaka koji uči preuzeti odgovornost za svoje postupke i koji počinje shvaćati da je za prijateljstvo potrebna iskrenost."

- objašnjenje berlinskog žirija Generation Kplus

"Redatelj govori prilično jednostavnu priču na vrlo sofisticiran način, što dokazuje prečesto zaboravljenu istinu da dobrim filmskim pripovijedanjem bilo koja priča može biti napeta, neizvjesna i emocionalna. Film hvata svu dramu i očaj mladog dečka uhvaćenog u teškoj situaciji iz njegove jedinstvene perspektive."

- Katie Walsh, The playlist

"Nakon što se smjestimo u rutinu odrasle dobi i postanemo opterećeni ozbiljnim stvarima, sjećanja na ono što znači biti dijete brzo nestane. Možda djetinjstvo samo po sebi nije zaboravljeno, međutim, proces donošenja odluka koji se tada činio logičnim, sada se može činiti apsurdnim... Stoga, ovaj impresivno iskren i intiman film, u suštini daje priliku da ponovno iskusimo kako smo svi mi nekoć bili djeca. Primamljivom ljepotom kinematografije stvoreno je nešto posebno i više stilizirano od puke *cinéma vérité*".

- Carlos Aguilar, Indiewire

"Realistična i osjetljiva drama o dobronamjernom, ali problematičnom dječaku i često proturječnim pritiscima koje mladi ljudi osjećaju od strane roditelja, škole i prijatelja... Drama koja pokazuje koliko je važno pitati za pomoć."

-TIFF, Međunarodni filmski festival u Torontu

Različite stavove filmskih kritičara o *Mama, volim te* također možete pročitati na sljedećim linkovima:

- <http://blogs.indiewire.com/theplaylist/la-film-fest-review-mother-i-love-you-is-a-fine-addition-to-the-canon-of-latvian-cinema-20130618>
- <http://www.hollywoodreporter.com/review/mother-i-love-you-mammu-603780>
- <http://blogs.indiewire.com/sydneylevine/foreign-oscar-entry-review-mother-i-love-you-latvia-janis-nords-foreign-language-oscar-submissions-academy-awards-2014-international-film-business>
- <http://www.filmindependent.org/blogs/a-boy-struggles-to-find-his-way-in-latvias-mother-i-love-you/#.Uqb7CfTulrV>
- <http://themovierat.com/2013/11/06/thankful-for-world-cinema-mother-i-love-you-2013/>
- <http://www.awardscircuit.com/2013/06/17/laff-2013-mother-i-love-you/>

Zanimljivosti o filmu:

- S budžetom od 200 000 dolara, *Mama, volim te* sniman je dvadeset dana u maloj baltičkoj državi Latviji gdje se godišnje proizvede oko pet filmova.
- Glumci su bili pretežno neprofesionalni i često u ulogama koje inače obavljaju u stvarnom životu - uključujući policajca, učitelja, dirigenta orkestra itd.
- Glavnu ulogu Raimondsa glumi trinaestogodišnji Kristofers Konovalovs kojem je ovo prvo glumačko iskustvo. Otkriven je tijekom opsežnog *castinga* gdje se razmatralo više od osamsto djece. Kristofersova opsjednutost ekstremnim vožnjama biciklom i razina kontrole koju taj sport zahtijeva, pokazala se njegovom glavnom prednošću u održavanju koncentracije tijekom često iscrpljujućeg perioda snimanja. Prema redatelju, Kristofers je bio savršen za ulogu – sa svojim slatkim i mladenačkim licem, opasnost oko njega bila je očigledna, pogotovo kada je noću obilazio gradske ulice Rige ili završio u policijskoj postaji. Budući da je jednostavno bio samo dječakom ispred kamere, njegova je izvedba vrlo naturalistička.
- Poput Kristofersa, emocionalno slojevitu izvedbu dala je i Vita Varpina koja glumi Raimondsovu majku. Zanimljivo je to što je uz Indru Brike (Peterisovu majku), jedina profesionalna glumica u cijelom filmu! Svoju ulogu odradila je odlično, prikazavši

realnu majku koja je naizmjenično očarana i frustrirana svojim adolescentskim sinom. Inače, Vita Varpina, posljednjih dvanaest godina glumi u latvijskom kazalištu Dailes Teatris.

Prijedlog obrade filma na satu:

Nakon gledanja filma, nastavnici bi trebali izdvojiti osnovne **teme** koje se prožimaju kroz cijeli film. To su primjerice djetinjstvo, odrastanje, prijateljstvo, glazba, donošenje odluka, suočavanje s pritiskom, prihvaćanje odgovornosti, obitelj, škola, sitan kriminal, samohrano majčinstvo itd. Potom, nastavnici bi trebali prilagoditi (ovisno o dobi učenika), pitanja koja nameće ovaj film. Nakon što djeca iznesu svoje prve doživljaje, u razredu bi uslijedila istraživačka rasprava kroz niz pitanja:

Kako vas se dojmio film? Koje je osjećaje u vama pobudio?

Koji je ovo filmski rod i filmska vrsta?

Gdje se zbiva radnja filma?

Kada se zbiva radnja filma?

Kakva je atmosfera na početku filma?

Tko su glavni likovi?

Kakav je dječak Raimonds? Kako odrasta? Čime se bavi?

U kakvoj obitelji živi? Kakva je njegova majka? Čime se ona bavi? Je li često odsutna? Zašto?

Kakva očekivanja ima od Raimondsa? Kakav je njegov odnos s majkom? Što rade zajedno u slobodno vrijeme?

Da li majka nešto krije od njega? Što? Kako se Raimonds osjeća?

Kako pak Raimonds provodi svoje slobodno vrijeme? Tko je njegov prijatelj? Kakav je po karakteru?

Kako se Raimonds ponaša u školi?

Što krije od svoje majke? Zašto joj laže? Opravdavate li njegove postupke? Čega je Raimondsa strah? Imate li i vi strahopoštovanje prema svojim roditeljima? Govorite li im uvijek istinu kada nešto "zaribate"?

Kako bi ostao neotkriven, Raimonds majci laže sve više i više, ali time još dublje zapada u probleme. Do čega ga sve to dovodi?

Nakon što se posvađao s majkom, odlazi od kuće usred noći. Je li to bilo opasno za jednog mladog dječaka?

Što se dogodilo s njegovim skupocjenim saksofonom?

Što mislite, je li Raimondsa pekla savjest što je njegov prijatelj nepravедno optužen za krađu? Kako biste vi postupili na njegovom mjestu? Da li biste priznali krivicu ili izdali prijatelja da ste na njegovom mjestu?

Što je za vas prijateljstvo? Kako biste opisali pravog prijatelja? Kakve osobine tražite kod prijatelja? Koliko najboljih prijatelja imate? Zašto se družite baš s tim osobama?

Smatraš li Raimondsa i njegovog prijatelja negativnim likovima? Osuđuješ li neke njihove postupke ili ne? Objasni zašto.

Kako film završava? Mislite li da je kraj nedorečen? Je li vam se svidio kraj filma? Objasnite zašto je, a zašto nije?

Što mislite, što je Raimonds shvatio na kraju? Koja bi bila pouka ovog filma?

Gledajući ovaj film koja su ti se razmišljanja i pitanja "motala" po glavi?

Što mislite koliko je u životu važno govoriti istinu i objasnite zašto?

Treba li prihvatiti odgovornost i posljedice za ono što smo napravili?

Kakav je ugođaj film stvorio?

Što mislite, je li film realističan?

Koji vam je prizor u filmu najnapetiji?

Filmska izražajna sredstva:

Kojom bojom je cijeli film obojen? Što misliš zašto je redatelj filma cijeli film obojio u žućkaste i smečkaste tonove? Podsjećaju li vas te boje na neko godišnje doba?

Kakva je glazba? Ima li ona neku ulogu u ovom filmu? Postoji li povezanost glazbe i pokreta kamere?

Po duljini kadrova i pokretima kamere što bi rekao je li ovaj film dinamičnog ili statičnog karaktera?

Jeste li primijetili u filmu subjektivni kadar (tj. kadar kojim se pokazuje ono u što lik u prizoru gleda)? Gdje?

U filmu se često snima dječakovo lice. Kako se naziva takav filmski plan? (krupni plan)

Kakva je gluma u filmu? Djeluju li ti glumci u filmu prirodno?

ZADACI ZA UČENIKE:

- Napiši mu pismo Raimonsu. Objasni što bi mu poručio, tj. koju bi mu osnovnu poruku izrekao.
- Napiši kako bi ti završio ovaj film da si na mjestu režisera i scenarista. Kakav bi osmislio kraj? Što bi se dogodilo s Raimonsom?
- Kojom bi ocjenom od 1 do 5 ocijenili ovaj film? Obrazložite svoju ocjenu i napišite filmsku kritiku.

* Kako bi Kino Valli poboljšalo produkciju kvalitetnih filmskih naslova za djecu i mlade, voljeli bismo dobiti i povratnu informaciju učenika, učiteljica i učitelja. Svoje osvrte i razmišljanja možete nam slati na fus@kinovalli.net

Projekt FUŠ realiziran je uz potporu

Hrvatski
audiovizualni
centar
Croatian Audiovisual Centre

